

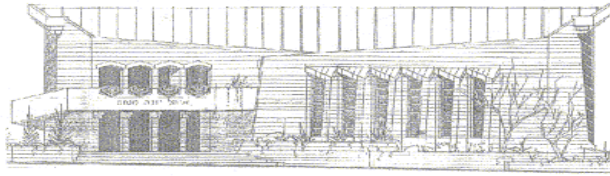
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה לשבת פ' לך תשס"ט בנושא:
"בחירות: האם ילכו אברהם ולוט יחדיו?"
מאת הרב דוד אברהם ספקטור

שבת שלום. יום שלישי יש בחירות לראש העיר ולמועצת העיר. פעם הבחירות היו חשאיות בצנעא, אבל היום רבים נוהגים לשים שלט גדול כלפי רשות הרבים המכריז ואומר למי מצביעים ויש מהדרין ומדביקים גם על המכונית שם ותמונה, כדי להסיר כל ספק למי מצביעים. אם הייתה כאן היום מדינת הלכה, הייתי מנסח את החוק בלשון הזו: "חובה על כל איש מבין י"ח שנה ולמעלה לבחור בשר העיר המכונה ראש העיר ובשבעה טובי העיר המכונים מועצת העיר. וגם נשים חייבות לבחור, אע"פ שזו מצות עשה שהזמן גרמא. ונהגו כל ישראל במדינות אלו לשים שתי פתקאות במעטפה אחת ולשלשל אותה בתיבת הקלפי. ויש מחמירים ומשלשלים עוד מעטפה לתיבה הנ"ל עם פתקא אחת שכתוב עליה: "עם ישראל", שנאמר "הבוחר בעמו ישראל באהבה". והמחמיר תבוא עליו הברכה."

עד כאן לשון החוק המוצע. בפרט בימים אלו לפני בחירות, יש חשש לשנאת אחים, לריב ומדון לכן אני מציע ללכת בדרכיו של הקב"ה. מה הוא בוחר בעמו ישראל באהבה, אף אתה תבחר בעמו ישראל באהבה. **במיוחד יש להקפיד על שמירת הלשון ונקיית הלשון ולא לגלוש לכל מיני הכפשות ואמירות מיותרות!** נדמה לי שהרבה נוכל ללמוד בנושא הזה מפרשת השבוע, ממערכת היחסים המורכבת בין אברהם הדתי ולוט החילוני. אברהם ולוט הם קרובי משפחה. לוט הוא בנו של הרן, אחיו של אברהם. אבל כמה הם שונים זה מזה. אברהם הוא בעל תשובה שניתק את כל קשריו עם העבר האלילי של המשפחה ובוחר במודע בדרך ה'. לעומתו לוט הוא ממשיך את מסורת אביו ואינו הולך בדרך ה'. זה מתברר, בשעת משבר כאשר לוט נפרד מאברהם והולך לגור אצל חברים לדעה, אצל אנשי סדם [ש]כעים וחסידים לה' מאד.

נִסְעָה לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפְרְדּוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו (יג, יא). ומפרש רש"י בשם המדרש: "הסיע עצמו מקדמונו של עולם. אמר אי אפשר לא באברם ולא באלהיו." אחרי הקשר ארוך השנים של לוט עם אברהם לא חל בלוט מהפך רוחני. לוט לא חזר בתשובה כמו אברהם, אלא זה אותו לוט שבא מהבית האלילי של תרח באור כשדים והוא אומר לו דוגרי בפרצוף: "אי אפשר לא באברם ולא באלהיו". אני לא סובל לא את הדוס הזה דודי אברהם ולא את א-לוהי אברהם. אני נשאר חילוני. זה המצב ומה תגובת אברהם? אברהם לא עושה לו חשבון, אין אצלו פנקסאות. כאשר לוט בצרה ונמצא בשבי אצל האויב הסורי ליד דמשק הוא לא מנהל אתם משא ומתן אלא מיד מגייס את חניכיו, את ישיבת הסדר שלו ומתוך סיכון חיים משחרר את לוט. ולמה? מה לאברהם עם הלוט הזה, האנטי אברהם והאנטי דתי. "אי אפשר לא באברם ולא באלהיו." התשובה נתן אברהם בשיא של המריבה בין רועיו לבין רועי לוט: וַיֹּאמֶר אֲבְרָם אֶל לוֹט אֵל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ **כִּי אֲנִישִׁים אֲחִים אֲנַחְנוּ!** ! גם היום בבית-שמש יש לזכור שיש חיים אחרי הבחירות ולומר לכל המועמדים וכל המפלגות והפעילים: אֵל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ **כִּי אֲנִישִׁים אֲחִים אֲנַחְנוּ!**

יש ששואלים אותי בעד מי להצביע. יש רבנים המשיבים על שאלה זאת בצורה ברורה, אבל עלי נאמנים דברי מרן הרב קוק זצ"ל (מאמרי ראייה עמ' 54): "קשר הדדי תמידי מוכרח להיות להרבנות עם כל כח פועל בחיים בארץ - על ידי השתדלות מתמדת לקרב את הלבבות ולהכניס שלום בין כל הסיעות והמפלגות... סכסוכי המפלגות... צריכים להיות רחוקים מלב הרבנים והם חייבים להביט בעין טובה על הכל. להסתכל רק על החלק הטוב שיש בכל סיעה." לכן אני נמנע מלהשיב לשאלה למי להצביע.

יש כאלה שלא משתתפים בבחירות ויש שמחמירים יותר ודואגים שגם אחרים לא ישתתפו ולוקחים להם את ההודעה-לבחור מתיבות הדואר וזורקים אותה לפח של העירייה. אותה עירייה שהם כביכול מחרימים. מכל מקום אין זו דעת רוב גדולי ישראל היום שפוסקים כרמ"א, שכותב בחושן משפט (סימן קסג סעיף א): "...כל צרכי צבור שאינן יכולין להשוות עצמן (להסכים עליהם), יש להושיב כל בעלי בתים הנותנים מס (כגון ארנונה) ויקבלו עליהם שכל אחד יאמר דעתו לשם שמים, וילכו אחר הרוב." בעיר של למעלה מתשעים אלף תושבים קשה להושיב את כל בעלי בתים ביחד להצבעה גלויה ולכן עורכים הצבעה חשאית בקלפי ולפי רוב הקולות נבחר ראש עיר ועמו מועצת העיר.

באמריקה דברו בבחירות לנשיאות רבות על חשיבות הקול היהודי. שם בגלות אמנם הקול קול יעקב, אבל בסופו של דבר הידיים ידי אובהמה. אבל כאן בארץ ישראל לא רק הקול הוא יהודי, הקול קול יעקב אלא גם הידיים הם ידי ישראל. כאן בארץ ישראל נקיים ביום השלישי, שנאמר בו פעמיים כי טוב, בשני פתקים את מצות-עשה (מצוה ד') של ישוב הארץ. לדעת הרמב"ן מצות ישוב הארץ איננה רק המצוה לגור בארץ הזאת אלא גם המצוה שהארץ תהיה בידינו ולא ביד זולתנו מן האומות, כפי שקרוב לאלפיים שנה שלטו כאן שליטים נוכרים על הארץ. נסיים בתפילה שרבים ואני בתוכם נוהגים לומר בעת תפילת תשליך בראש-השנה: "נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם ותתמלא רחמים על כל אחינו בית ישראל ובפרט על יושבי ארץ ישראל ועל יושבי העיר הזאת."